

REFLECTIEWAAIER

De leerlingen reflecteren aan de hand van een reeks afbeeldingen over hun eigen proces en/of product. Ze doen dit met het doel in het achterhoofd.

ZILL DOELEN

IKid2 Een positief, realistisch zelfbeeld opbouwen.

IVzv2 Op een efficiënte manier informatie en leerervaringen opnemen, verwerken, weergeven (delen) en deze onthouden en inzetten bij nieuwe ervaringen en in complexere situaties.

IVzv3 Doelgericht en efficiënt handelen door taken te plannen, uit te voeren, erop te reflecteren en waar nodig bij te sturen in functie van zelfredzaam en zelfstandig functioneren.

IVoc4 Alleen en met anderen kritisch reflecteren op ervaringen en bevindingen en daaruit leren.

De doelen

De reflectiewaaier kun je toepassen op eender welk onderwijsarrangement dat geschikt is om leerlingen zelf het proces en/of product te laten evalueren.

De kern

De kern van de reflectiewaaier is dat het leerlingen taal aanbiedt om zich uit te drukken. Door de verrassende items in de waaier denken ze creatiever na over het proces en/of product. Ze antwoorden veel rijker in vergelijking met de vraag 'Hoe ging het?'.

De leerlingen reflecteren op het product:

- Wat vind je van je werkje?
- Wat vind je van je resultaat?
- ...

... of op het proces:

- Hoe verliep de samenwerking?
- Hoe voelde je je?
- Hoe vond je de opdracht?
- Heb je geleerd van anderen? Hoe?
- ...

De smiley-waaier

De leerlingen hebben elk een ring met verschillende smileys aan vastgemaakt. Er kan ook één waaier zijn voor de gehele klas, waarbij de smileys uit de ring worden gehaald en verspreid, zodat de leerlingen alle smileys te zien krijgen.

Elk leerling kiest (beurt om beurt) een smiley die het best past bij hun gevoel over het proces of product. De leerlingen vertellen elkaar waarom ze deze keuze maakten en beargumenteren hun keuze. Leerlingen met dezelfde keuze kunnen elkaar aanvullen of net verwoorden welke andere redenen zij hebben om deze smiley te kiezen.

Bijvoorbeeld:

- "Ik koos de 'verbaasde' smiley, omdat ik dit mooie resultaat niet had verwacht."
- "Ik koos de 'verbaasde' smiley, omdat ik de opdracht niet goed begrepen heb."

REFLECTIEWAAIER - VARIANTEN

In organisatievorm

Je kiest de meest geschikte organisatievorm: in plaats van in groep, kunnen leerlingen ook per twee of individueel aan de slag met een waaier. Eventueel noteren ze bijvoorbeeld in hun schrijfschrift wat ze kozen en waarom.

In werkwijze

In plaats van leerlingen een item te laten kiezen, kunnen de afbeeldingen ook in een zakje worden gestopt. De leerlingen trekken (blindelings) een afbeelding en verwoorden waarom dit net wel of niet aansluit bij hun proces of product.

In plaats van de waaiers te gebruiken als een reflectie op de les, kun je ze ook aan de start van een les gebruiken om terug te kijken op de vorige les. Zo kunnen een aantal zaken terug opgeroepen worden.

In soorten waaiers

Elke reeks van items is bruikbaar om een waaier van te maken. Je kiest een 'thema' dat aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en voldoende mogelijkheden schept om 'rijk' te spreken over het proces en/of product.

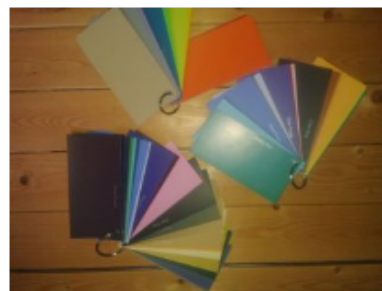
- Woordenwaaier: de leerlingen kiezen uit een groot aantal rijke adjectieven.
- Kleurenwaaier: de leerlingen kiezen een kleur uit een kleurenwaaier (bv. om verf te kiezen, te verkrijgen in de Brico, Gamma ...) Lichte en donkere tinten van eenzelfde kleur zijn interessant om door te vragen naar nuances.
- Letterwaaier: de leerlingen kiezen een letter van het alfabet en bedenken een woord dat start met deze letter en aansluit bij hun reflectie. Ze kunnen ook eerst een woord bedenken en dan de juiste letter zoeken.
- Lichaamsdelen: de leerlingen kiezen een lichaamsdeel dat ze tijdens de les het meest gebruikt hebben (handen, hoofd, ogen, oren, mond, buik, benen, nek ...)
- Andere mogelijkheden: een dieren-, landschappen-, schoenen-, desserts-, groenten en fruit-, gezichten-, vormenwaaier ...

gezichtenwaaier

groenten en fruitwaaier

kleurenwaaier

letterwaaier

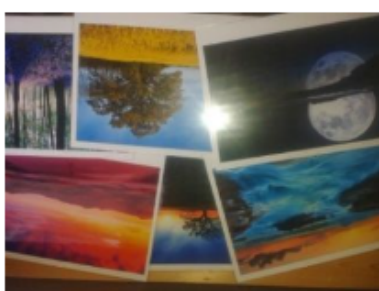
lichaamswaaier

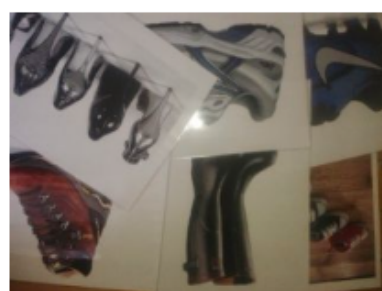
vormenwaaier

woordenwaaier

landschappenwaaier

schoenenwaaier